

บรรณาธิการแถลง

วารสารโลหิตวิทยา ฉบับปีที่ 8/2 เสนอบทบรรณาธิการเรื่อง **"การประกันคุณภาพในธนาคารเลือด"** โดยบรรณาธิการเอง ด้วยเห็นว่าปัจจุบันมีความจำเป็นที่จะต้องกระตุ้นและเร่งรัด ในด้านคุณภาพของงานธนาคารเลือด เพื่อให้สอดคล้องหรือเสริมกับการพัฒนาคุณภาพของโรงพยาบาล ในระบบ ISO 9002 ที่ดำเนินการอยู่ในหลายโรงพยาบาลและสถาบัน รวมทั้งที่สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข กำลังจัดทำโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลอยู่ในขณะนี้

นิพนธ์ต้นฉบับในเรื่อง **"การป้องกันโรคเม็ดเลือดแดงแตกในเด็กเกิดใหม่ที่เกิดจากแม่ Rh negative"** โดยคุณจริยา สายพิน และคณะ แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของการตรวจ Rh (D) ในผู้ฝากครรภ์ทุกราย ว่าสามารถป้องกันภาวะเม็ดเลือดแดงแตกในเด็กที่เกิดจากแม่ Rh negative ได้ หวังว่าข้อมูลนี้จะช่วยกระตุ้นให้สูติแพทย์สั่งตรวจหมู่เลือดนี้ในช่วงที่ผู้ป่วยมาฝากครรภ์ ซึ่งจะได้ผลคุ้มค่า สำหรับเรื่อง **"ความคงทนของ Coagulation Factors ใน Fresh Frozen Plasma หลังการละลายและการแช่แข็งซ้ำในระยะเวลาการเก็บที่ต่างๆ กัน"** ของคุณอาภรณ์ หงษ์ยันตรชัย และคณะ จะช่วยให้ธนาคารเลือดสามารถใช้ FFP ที่ผ่านการละลายมาแล้วได้อีกอย่างมั่นใจขึ้น อย่างไรก็ตามก็ต้องยอมรับว่าวิธีที่จะลด

จำนวน FFP ที่ผ่านการละลายมาแล้วด้วย มาตรการต่างๆ เช่นให้ขอครั้งละกึ่งยูนิตก็ได้ แต่ถ้าจะใช้ให้ละลายครั้งละหนึ่งยูนิต ยกเว้นในรายที่ต้องให้อย่างรวดเร็วจึงละลายให้ทุกยูนิตพร้อมกัน โดยวิธีนี้พบว่าสามารถป้องกันการละลาย FFP แล้วไม่ได้ใช้อย่างได้ผล

รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงศศิธร เพชรจันทร์ หัวหน้าภาควิชาเวชศาสตร์การธนาคารเลือด คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ได้กรุณาเป็นวิทยากรตอบปัญหาการใช้โลหิตของญาติสายตรง เป็นความรู้ที่แพทย์ผู้เกี่ยวข้องกับการใช้โลหิตควรทราบ การขอใช้โลหิตจากญาติสายตรงเป็นเรื่องยุ่งยากของธนาคารเลือดหลายประการ โดยเฉพาะสำหรับโรงพยาบาลขนาดเล็กใช้บุคลากรคนเดียวในการตรวจกรองและเจาะเก็บโลหิตผู้บริจาค และการทำงานในห้องปฏิบัติการในการตรวจหมู่เลือด และ crossmatch ถ้าต้องรับบริจาคโลหิตจากญาติ และต้องทำการตรวจทางห้องปฏิบัติการไปพร้อมๆ กัน จึงเป็นการเพิ่มภาระของงานไปโดยไม่จำเป็น ถ้าเป็นกรณีรับด่วนและในขณะนั้นมีโลหิตผู้บริจาคทั่วๆ ไป สำรองพร้อมใช้อยู่แล้ว

พิมล เชี่ยวศิลป์
บรรณาธิการ

บรรณาธิการแถลง

วารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการโลหิต ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 เล่มนี้ มีเรื่องที่น่าสนใจมาให้อ่านหลายเรื่อง นิพนธ์ต้นฉบับทางฝ่ายโลหิตวิทยามี 2 เรื่อง เรื่องแรกเป็นของนายแพทย์วีระเกียรติ ลีลารจเลช และรองศาสตราจารย์นายแพทย์อานภาพ เลเชกุล เรื่องภาวะแทรกซ้อนทางระบบประสาทในมะเร็งระบบโลหิตของผู้ใหญ่ในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ : ความชุกและลักษณะทางคลินิก มะเร็งของระบบโลหิตวิทยามีภาวะแทรกซ้อนทางระบบประสาทได้บ่อย อาจเป็นอาการนำผู้ป่วยมาพบแพทย์ หรือเกิดขึ้นภายหลังจากการรักษา ซึ่งมีอาการต่างๆ กันมาก และมักจะ localized lesion ไม่ค่อยได้ชัดเจน

นิพนธ์ต้นฉบับเรื่องที่ 2 เป็นเรื่องของ ศาสตราจารย์แพทย์หญิงอำไพวรรณ จวนสัมฤทธิ์ และคณะ เรื่องผู้ป่วยฮีโมฟีเลีย เอ ชนิดรุนแรงน้อย และการตอบสนองต่อ DDAVP ยา DDAVP มีประโยชน์มากในผู้ป่วยกลุ่มนี้ เหมาะสำหรับการใช้รักษาอาการเลือดออกต่างๆ และการเตรียมผู้ป่วยก่อนการทำหัตถการต่างๆ และชนิดฟันจุ่มเหมาะสำหรับรักษาอาการเลือดออกเบื้องต้นที่บ้าน

บทความพื้นวิชาเรื่องแรกเป็นของ นายแพทย์พันธุ์เทพ อังชัยสุศิริ เรื่อง **Antithrombotic and thrombolytic agents** เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในปัจจุบันเนื่องจากมีผู้ป่วย thrombosis ชนิดต่างๆ เพิ่มจำนวนมากขึ้น จำเป็นต้องใช้ยาต้านการแข็งตัวของเลือดและยาละลายลิ่มเลือด ซึ่งมีความก้าวหน้าไปมาก

บทความพื้นวิชาเรื่องที่สองเป็นของ รองศาสตราจารย์นายแพทย์สัญญา สุขพนินันท์ เรื่อง การแปลผล paraffin section immunoperoxidase เพื่อบอก pheno-

type ของ malignant lymphoma มะเร็งของต่อมน้ำเหลืองมีหลากหลายชนิดมาก และมีความสำคัญต่อการดำเนินของโรค จึงจำเป็นที่จะต้องทราบว่า เซลล์ผิดปกติเป็นชนิดใด การทำ immunoperoxidase จะช่วยได้ส่วนหนึ่ง

บทความพื้นวิชาเรื่องที่สามเป็นของนายแพทย์สมชัย ลิ้มปการณ เรื่อง **Donor lymphocyte infusion ในผู้ป่วยลิวคีเมียที่มีโรคกลับ** หลักการปลูกถ่ายไขกระดูกเป็นเรื่องที่น่าสนใจเช่นกัน ผู้ป่วยที่ปลูกถ่ายไขกระดูกแล้วโรคกลับเป็นใหม่สามารถทำให้โรคสงบลงได้ด้วยการให้ lymphocyte ของ donor

ในฉบับนี้มีบทความย่อการประชุมวิชาการประจำปี 2541 ของสมาคมโลหิตวิทยาแห่งประเทศไทย 21 เรื่อง ที่นำเสนอในวันที่ 19-21 มกราคม 2541 ณ ห้องประชุมพจมาน-ทักษิณ ชินวัตร ตึกพัชรกิติยาภา โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

ปิดท้ายฉบับนี้ด้วย ย่อวารสารเรื่อง **Leukocyte reduction and ultraviolet B platelets to prevent alloimmunization to platelet transfusions** จาก New England Journal of Medicine เป็นเรื่องที่จะช่วยในการแก้ปัญหาจากการให้เกร็ดเลือดได้

วารสารโลหิตวิทยานับหน้าจะเป็นฉบับพิเศษสำหรับอาจารย์ที่เกษียณอายุราชการ จะมีเนื้อหาที่น่าสนใจ ติดตามอ่านนะครับ

วิชัย ประยูรวิวัฒน์
บรรณาธิการ